

Výzkumný záměr Společnost českých zemí v raném novověku – struktury, individua, vztahy, instituce moci

Řešitel výzkumného záměru: **prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.**

Administrátor a redaktor: **PhDr. Jan Šimánek** (e-mail: simanek@ff.jcu.cz)

Řešitelský tým v letech 2010-2011 navazuje na předchozí etapu řešení výzkumného záměru **Společnost českých zemí v raném novověku – struktury, individua, vztahy, instituce moci (2005-2011)**, jehož teoretické, metodologické, historiografické, heuristické a koncepční ukotvení je zevrubně charakterizováno v původním návrhu. Kromě řady analytických studií a syntetizujících monografií představuje hlavní výstup základního výzkumu syntetické dílo **Společnost českých zemí v raném novověku**, s jehož vydáním se počítá v průběhu roku 2010 v nakladatelství *Lidové noviny (v ediční řadě Česká historie)*. Uvedená syntéza se skládá ze sedmi základních oddílů, jejichž textová podoba bude dokončena v souladu se zadáním výzkumného záměru do konce roku 2009. Následně je zapotřebí vyčlenit nezbytný časový prostor nejen na redakční práce, ale také na vytvoření a opatření rozsáhlého souboru příloh (mapy, grafy, dobová ikonografie apod.), sestavení rejstříků a překlady cizojazyčných resumé. První oddíl syntézy začleňuje společnost českých zemí do srovnávacího historiografického kontextu; druhý oddíl vymezuje geografický prostor, ráz krajiny, flóry, fauny a počasí; třetí oddíl nastavuje zrcadlo obrazu společnosti pohledem intelektuální elity raného novověku na svou současnost; čtvrtý oddíl přináší sociální, právní i demografické ukotvení a rozvrstvení společnosti českých zemí; pátý oddíl věnuje pozornost kolektivní identitě jednotlivých sociálních struktur (panovník, šlechta, duchovenstvo, města a měšťané, venkov) a jejím proměnám v epoše dlouhého trvání od 16. do přelomu 18. a 19. století; šestý oddíl zkoumá vztah mezi společenskou strukturou, individuem a mocí v rozpětí mezi autonomií, konsensem a konfliktem; sedmý oddíl se zabývá proměnou identity jednotlivých společenských struktur v návaznosti na probíhající společenské procesy v období raného novověku (konfesionalizace, disciplinace, byrokratizace, militarizace, fiskalismus, protoindustrializace, modernizace ...). Současně bude možné využít zájmu nakladatelství *Lidové noviny* a během let 2010-2011 zahájit v návaznosti na výsledky první etapy řešení výzkumného záměru diskuse o koncepci rozsáhlého edičního podniku o proměnách společnosti v českých zemích za vlády Habsburků (1526-1918).

Naznačená syntéza dějin společnosti českých zemí v raném novověku však nemůže

ukončit rozsáhlý badatelský projekt řešitelského týmu, neboť řada otázek vyžaduje s ohledem na stav výzkumu **díleč analytické výstupy v podobě studií, monografií a kritických edicí**, v nichž budou jednotliví řešitelé vycházet v letech 2010-2011 především z uplatnění průniku strukturálního a historickoantropologického přístupu k dějinám jednotlivých společenských struktur a konkrétních aktérů dějinného procesu. Analytické výstupy mohou významnou měrou prohloubit poznatky syntetického díla zvláště v těch početných případech, kdy členové řešitelského týmu podnikali v předchozích letech trvání výzkumného záměru náročné průzkumy rozsáhlých pramenných souborů v domácích i zahraničních archivech, které pochopitelně nemohli v úplnosti vytěžit v textech jednotlivých oddílů syntézy nebo v doposud publikovaných dílčích analytických výstupech.

Přesně vytýčit a teoreticky doložit badatelské cíle pokračujícího výzkumného záměru Společnost českých zemí v raném novověku v letech 2010-2011 lze opět nejlépe na půdorysu jednotlivých vědeckých modulů, v jejichž rámci bude – obdobně jako při řešení předchozí etapy – samotný výzkum probíhat. Je třeba zdůraznit, že modulové uspořádání slouží především k produktivnímu řízení řešitelského týmu a jeho vzájemné koordinaci. Vlastní bádání nemůže zůstat uzavřeno pouze uvnitř modulů. Výzkumný záměr počítá s tím, že množství naznačených témat bude nutné zkoumat napříč jednotlivými sociálními skupinami, a to zvláště v ohledu metodologickém a teoretickém. Stanovené cíle, jež vycházejí z heuristického půdorysu blíže nastíněného v návrhu výzkumného záměru na léta 2005-2009, lze naznačit následovně:

1) Modul „panovnický dvůr“

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc. (vedoucí modulu)

PhDr. Ivo Cerman, Ph.D.

PhDr. Stanislav Doležal, Ph.D.

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.

1) Pokračující historickosémantický výzkum utváření struktur císařského dvora se bude zabírat jejich strukturální genezí a titulaturou jednotlivých hodnostářů od pozdní antiky v dlouhé časové epoše až do novověku, včetně objasnění příčin diskontinuitního vývoje. Řešením těchto otázek se bude zabývat Stanislav Doležal, jenž dosud v rámci uvedeného badatelského okruhu věnoval pozornost pozdně antickému dvoru. V letech 2010-2011 přesune těžiště své badatelské pozornosti na transformaci císařského dvora mezi starověkem a středověkem. Po dobu řešení výzkumného záměru lze počítat s publikací především analytických statí v zahraničních časopisech.

2) Rozsáhlý průzkum písemností v domácích a zahraničních – zvláště vídeňských – archivech, který v uplynulých letech uskutečnil Václav Bůžek, umožnil tomuto badateli, aby v letech 2010-2011 usiloval o dokončení (za autorského podílu Zdeňka Vybírala) monografie o Ferdinandovi I., která se bude věnovat především jeho politické roli jako českého krále. Její těžiště směřuje zvláště k poznání centralizační politiky habsburského panovníka na českém trůně, jeho integračních snah a obrazu, který vyzařoval do svého sociálně, nábožensky a kulturně rozmanitého prostředí. Přestože stranou zájmu nezůstávají konflikty českých stavů a krále, bude více badatelské pozornosti věnováno nástrojům a projevům symbolické komunikace panovníka, ať jde o jeho slavnostní vjezdy, holdování, korunovace, účast na sněmech či reprezentaci královského majestátu při rozmanitých „rytířských kratochvích“. O vydání monografie projevilo zájem nakladatelství Vyšehrad (v ediční řadě Velké postavy českých dějin).

3) Pokračující výzkumy konstrukce obrazu panovníka prostřednictvím interpretace symbolických ceremoniálů budou směřovat zvláště do období druhé poloviny 17. a 18. století (s těžištěm v obraze Leopolda I., Josefa I. a Marie Terezie). K uvedeným tématům směřují dílčí analytické výzkumy Rostislava Smíška a Ivo Cermana. Širší srovnávací studie, která by se zabývala proměnou obrazu panovníka od 16. do 18. století, završí v roce 2011 takto vymezený směr bádání, a to za autorského přispění Václava Bůžka (16. a počátek 17. století), Rostislava Smíška (druhá polovina 17. a počátek 18. století) a Ivo Cermana (zvláště druhá polovina 18. století).

4) Rostislav Smíšek prohloubí své bádání o skladbě císařského dvora Leopolda I. tím, že bude badatelskou pozornost věnovat zvláště poznání jednotlivých dvorských frakcí, komunikačních sítí a sociálnímu rozměru dvorských konfliktů. Stranou jeho zájmu nezůstanou metody, které volila šlechta z českých a rakouských zemí, když chtěla proniknout do jednotlivých mocenských frakcí na leopoldovském dvoře (k tomu nabízejí mimořádně cenná heuristická východiska písemnosti Ditrichštejnů, Harrachů, Kouniců, Lamberských, Lobkoviců, Pöttingů a Schwarzenberků). Předpokládanými výstupy budou především analytické studie.

5) Ivo Cerman bude v letech 2010-2011 usilovat o poznání struktur císařského dvora Marie Terezie a Josefa II. v době osvícenských reforem, které dosud zůstávalo v zásadě mimo pozornost historického bádání, neboť nedošlo k propojení poznatků o dvoře „barokním“ a „osvícenským“. Cermanova rekonstrukce „osvícenského dvora“ se bude opírat o pohled na dvůr jako symbolický prostor (ceremoniál, oblečení, dvorské struktury) mezi barokem a

osvícenstvím (poznatky budou uplatněny v analytických statích).

6) Badatelskou činnost modulu panovnický dvůr bude provázet příprava dílčích kritických edic dosud nevydaných písemností, které mají zásadní význam pro řadu otázek spjatých s dějinami císařského dvora v 17. a 18. století. Ivo Cerman zveřejní edici dvou zpráv – od Jana Františka Černína (1722) a Ferdinanda Bonaventury Harracha (1733) – o rozvržení mocenských stran na dvoře Karla VI. Rostislav Smíšek vedle dlouho připravované edice německého a francouzského deníku Ferdinanda ze Schwarzenberku (1686-1688, 1696-1697) chystá vydání drobného deníku Jana Adolfa ze Schwarzenberku (1657).

2) Modul „šlechta“

Prof. PhDr. Petr Fidler

Mgr. Václav Grubhoffer

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

PhDr. Pavel Král, Ph.D. (vedoucí modulu)

Mgr. Pavel Marek, Ph.D.

1) Pavel Marek se dlouhodobě věnuje především místu šlechty z českých zemí v mocenských centrech evropské politiky – s důrazem na dvory rakouských i španělských Habsburků a papežský stolec v 16. a 17. století. Bude sledovat nástroje integrace šlechty z českých zemí do zájmových skupin na panovnických dvorech, její příslušnost k prestižním uskupením celoevropského významu (např. k držitelům Řádu zlatého rouna) a diplomatickou kariéru. Stranou badatelského zájmu nezůstane reflexe šlechty z českých zemí v očích politicky vlivných urozených osob z dalších částí Evropy. Naznačený badatelský koncept předpokládá pokračování výzkumu zvláště šlechtické korespondence v rakouských, španělských a italských archivech. Vedle analytických statí lze předpokládat dokončení monografie o Zdeňku Vojtěchovi Popelovi z Lobkovic v roce 2010 a její vydání v nakladatelství Vyšehrad (v ediční řadě Velké postavy českých dějin). V případě otevření Roudnické lobkowiczské knihovny v Nelahozevsi pro badatelskou veřejnost bude pokračovat práce na kritické edici osobních deníků Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic z let 1592-1628.

2) Také v letech 2010-2011 budou pokračovat výzkumy rodinného života šlechty v rituálech mezi životem a smrtí, jimiž se zabývají Pavel Král (s důrazem na 16. a 17. století) a nově rovněž Václav Grubhoffer (především obraz smrti i pohřebních rituálů a jejich proměna v epoše odkouzlování světa od poloviny 18. do poloviny 19. století), jenž využije výsledků

svého bádání zejména ve své disertační práci, s jejíž obhajobou se počítá roku 2011. Pavel Král soustředí svou badatelskou pozornost k sňatku a manželství ve šlechtické společnosti, přičemž historickoantropologicky zaměřený výzkum bude pracovat zejména s teoretickými koncepty rituálu a jeho konfesionalizace v raném novověku, genderu, cti a konfliktu. Pozornost bude věnována také rozvodům manželství ve šlechtickém prostředí. Druhý tematický okruh výzkumů Pavla Krále bude vycházet ze současného přístupu gender history, jež se zabývá konstrukcí a projevy maskulinity ve společnosti raného novověku. Na základě kombinace preskriptivních pramenů (zvláště „otcovské literatury“), pramenů osobní povahy a trestně právních písemností (knihy svědomí) budou sledovány jednotlivé kategorie, které utvářely „mužství“ v raném novověku. Vedle analytických statí publikovaných zvláště v zahraničních časopisech budou výsledky výzkumů roku 2010 zveřejněny v analytické monografii Pavla Krále o sňatcích a manželství v raném novověku, jež bude předložena jako habilitační spis.

3) Historik umění Petr Fidler bude pokračovat v letech 2010-2011 ve výzkumu symbolických prostředků reprezentace zvláště barokní architektury šlechtických sídel ve střední Evropě. V té souvislosti upraví a připraví do tisku svou rozsáhlou – zatím nepublikovanou – práci o barokní architektuře v podunajské oblasti a český výbor ze svých uměleckohistorických statí, jež zatím zveřejnil pouze v němčině. Fidlerův netradiční kulturně historický koncept pohledu na funkce barokní architektury výrazně obohacuje poznání myšlenkového světa a hodnot středoevropské šlechty v 17. a počátkem 18. století.

4) Kulturně historický pohled na vybraná šlechtická sídla, jejich topografii, symbolickou výzdobu a funkce se také uplatní při koncipování biograficky pojatých portrétů renesančních velmožů. Interpretace ikonografických symbolů může nahradit při poznávání myšlenkového světa urozeného individua chybějící písemné prameny, které se nedochovaly. Historici raného novověku Václav Bůžek a Pavel Král společně s historikem umění Ondřejem Jakubcem si vyzkoušeli v badatelské praxi tento netradiční vědecký přístup při rekonstrukci životního příběhu hraběte Jana Zrinského ze Serynu. Obdobně budou v letech 2010-2011 přistupovat k interpretaci životních osudů Jáchyma z Hradce (Jindřichův Hradec), Zachariáše z Hradce (Telč) a manželského soužití Viléma z Rožmberka s Polyxenou z Pernštejna (Kratochvíle). Monograficky pojaté publikační výstupy budou po předchozí dohodě vydány v nakladatelství Lidové noviny.

3) Modul „duchovenstvo“

Mgr. Zdeněk Duda

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc. (vedoucí modulu)

doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.

1) V návaznosti na syntézu Společnost českých zemí v raném novověku se Zdeněk Duda, Miroslav Novotný a Marie Ryantová věnují formou jednotlivých případových studií analytického charakteru pozornost prosazování rekatolizace a konfesionalizace 16. a 17. století v jednotlivých místech a regionech Království českého v kontextu dějin zemí habsburské monarchie (např. Jindřichův Hradec, Sedlčany, Vysoký Chlumec). Stranou zájmu nezůstává pokračující výzkum barokní zbožnosti, náboženského života a proměn náboženského diskursu ve druhé polovině 18. a počátkem 19. století. Analytické studie publikované v domácích a zahraničních vědeckých časopisech doplní roku 2011 disertační práce Zdeňka Dudy o proměnách teoretického náboženského diskursu v osvětské době.

2) V letech 2010-2011 bude pokračovat zpřístupňování vybraných pramenů církevní provenience v kritických edicích. Lze očekávat rozsáhlou edici Kroniky jezuitské koleje v Jindřichově Hradci (časově náročné překladatelské a ediční práce probíhaly pod vedením Miroslava Novotného již v předchozích letech řešení výzkumného záměru) a rozsahem drobnějších písemností, jež dokládají průběh rekatolizace na panství Vysoký Chlumec (zповědní seznamy, výpovědi sedlčanských měšťanů v době působení jezuitů Johanidese, zprávy jezuitů o jejich působení na vysokochlumeckém panství). Ediční projekty vycházející z písemností Vysokého Chlumce zpracovává Marie Ryantová.

4) Modul „města a měšťané“

PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D. (vedoucí modulu)

PhDr. Zdeněk Vybíral, Ph.D.

1) Petr Hlaváček a Josef Hrdlička soustředí v letech 2010-2011 svou badatelskou pozornost k problematice konfesijního vývoje měst v 16. a 18. století optikou historické antropologie, která jim zřetelněji umožní proniknout k jednání a chování aktérů. Josef Hrdlička se bude zabývat konceptem šlechtické konfesionalizace ve vrchnostenských městech na přelomu 16. a 17. století. Bude se věnovat snahám katolických pozemkových vrchností o změnu vyznání jejich městských poddaných, zdůvodňování tohoto nátlaku i možnostem a hranicím rezistence měšťanů a dalších obyvatel měst vůči snahám svých vrchností. S tím úzce souvisí

prosazování vrchnostenských norem v městském prostředí a obraz mocenských autorit v očích měšťanů, jež měly tuto konfesionalizaci prosazovat. Výzkumy Josefa Hrdličky budou shrnuty v rozsáhlé srovnávací studii, s jejímž vydáním se počítá v zahraničí.

Petr Hlaváček upře svůj badatelský zájem k monografickému zpracování proměn konfesijní identity měšťanské společnosti severozápadních Čech v předbělohorské době, které předloží roku 2011 jako habilitační spis. Bude se věnovat širšímu církevně politickému a kulturnímu kontextu proměn konfesijní identity měšťanské společnosti ve městech specifického podkrušnohorského regionu od Chebu po Děčín. Uvažovaný habilitační spis bude řešit zejména otázky týkající se vztahu římské a utrakvistické církve na prahu evropských reforemací, šíření luterské reformace v uvedeném regionu, problematiky luterské ortodoxie a kryptokalvinismu, existence německojazyčných členů české utrakvistické církve, mobility luterských presbyterů a projevů konfesní (in)tolerance.

2) Josef Hrdlička prohloubí dosavadní kusé výsledky bádání o způsobech utváření a prezentace rodinné či rodové paměti raně novověkých měšťanů. Oporou jeho bádání se stanou psané paměti vzešlé z prostředí vrchnostenských měst, jejichž část začne roku 2010 zveřejňovat v kritických edicích (Paměti soběslavské, Prachatické paměti Zikmunda Turnovského z Turnštejna a Tobiáše Rumpála z Kunratic, Paměti horažďovického měšťana Jana Malkovského a Paměti netolické rodiny Mollerů). Další směr výzkumu komemorativní kultury měšťanů bude směřovat k postižení vzájemného vztahu paměti a smrti. Cílem tohoto výzkumu se stane roku 2011 analytická monografie, v níž bude interpretován rukopis ze sklonku 18. století, jenž obsahuje kresby asi 160 náhrobních kamenů umístěných v jihlavském farním kostele sv. Jakuba.

3) I nadále bude Josef Hrdlička pokračovat ve výzkumu politické kultury raně novověkých měst. Jeho badatelský zájem se soustředí zvláště na rituál voleb a obnovu městských rad, které po celé období raného novověku představovaly nejdůležitější instituci městské samosprávy, politiky, hospodářství a zpravidla i soudnictví. Výzkumy budou završeny během let 2010-2011 v analytických případových studiích, jež se pokusí na příkladech Českého Krumlova a Prachatic představit symbolický význam rituálů při obnovování městských rad. Další dlouhodobý směr výzkumu politické kultury českých raně novověkých měst se ubírá k sestavení kritické edice zásadních dobových textů, které se vztahují k politické kultuře předmoderních měst (Jan Kraus u Krausenthalu, Knížka obsahující stav městský; Daniel Adam z Veleslavína, *Politia historica*).

4) Zdeněk Vybíral bude pokračovat v zahájeném výzkumu, jenž se zabývá vztahem

měšťanské společnosti raně novověkých českých zemí a osmanských válek v Uhrách. Široce pojaté kulturně historické téma je součástí výzkumu vztahu české společnosti k protitureckým válkám v Uhrách, na němž lze blíže zkoumat dopad osmanského nebezpečí do vědomí české společnosti, reflexi jinakosti odlišné muslimské kultury, úroveň vojenského myšlení a představ o branné zdatnosti v době, kdy se výrazně proměňoval systém organizace vojenství, a to od zemských hotovostí k žoldnéřským armádám. Výsledky rozsáhlého výzkumu budou zveřejněny především v podobě analytické monografie, jež bude roku 2011 předložena jako habilitační spis autora.

5) Modul „venkov“

Mgr. Jaroslav Dibelka

doc. PhDr. Josef Grulich, Ph.D (vedoucí modulu)

1) Josef Grulich rozšíří dosavadní především historickodemografické přístupy k dějinám venkovských poddaných v raném novověku v letech 2010-2011 o východiska historické antropologie. Hlavní výzkumnou pozornost bude věnovat nezákonnému zbíhání venkovského obyvatelstva (ilegálním migracím), a to především různým strategiím útěku vesnických a městských poddaných z hlediska odlišného místa jejich původu, společenské příslušnosti a pohlaví. Výsledky budou zveřejněny roku 2011 jako analytické studie převážně v zahraničních vědeckých časopisech.

2) Jaroslav Dibelka zaměří v letech 2010-2011 badatelskou pozornost k té části venkovské populace 17. a 18. století, která vstupovala do venkovské samosprávy – zvláště k dosud blíže badatelsky neprozkoumané vrstvě venkovských rychtářů. Ti sice pocházeli z dané vesnice, ale s ohledem na vykonávaný úřad se museli ze svého jednání zodpovídat vrchnosti, což nabízí historikovi za předpokladu dochovaných trestně právních písemností ve fondech velkostatků řadu jedinečných příležitostí k interpretaci hodnot a projevů symbolické komunikace raně novověkého venkova a jednotlivých aktérů. Výzkum rovněž umožňuje poznat všední fungování vesnických obcí a míru jejich (ne)spolupráce s vrchností. Badatelské výstupy mají případových studií.

6) Modul „historiografie“

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Bohumil Jiroušek bude v letech 2010-2011 pokračovat ve výzkumu historiografického obrazu společnosti od poloviny 15. do přelomu 18. a 19. století v dílech vybraných

představitelů českého marxistického dějepisectví, kteří tvořili od konce čtyřicátých do poloviny osmdesátých let 20. století, a to ve srovnávacím kontextu marxistických historiografií jiných komunistických zemí. Předpokládá se, že autor bude výsledky svého bádání publikovat průběžně v analytických statích.

7) Modul „edice“

prof. PhDr. Václav Bok, CSc.

Naplnění stanovených cílů prodlouženého výzkumného záměru si vyžádá v letech 2010-2011 nejen systematickou analytickou práci heuristickou i interpretační, ale neodmyslitelnou součástí vědeckého úsilí všech badatelů se stane zpřístupňování pramenů v kritických edicích, a to především v ediční řadě *Prameny k českým dějinám 16. – 18. století, řada B – Soukromý život* (tuto ediční řadu vydává Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity společně s Historickým ústavem Akademie věd České republiky v Praze). Přestože zpřístupňování pramenů bude součástí vědecké práce v jednotlivých výzkumných modulech, přední specialista na pozdně středověkou a raně novověkou němčinu Václav Bok bude kromě vlastní tvůrčí činnosti dbát o jazykovou správnost edic německy psaných písemností.

Předpokládané výsledky řešení

A. Syntéza

- *Společnost českých zemí v raném novověku* (vyjde během roku 2010 v nakladatelství Lidové noviny, edice Česká historie)

B. Monografie

- V. Bůžek a kol., *Světy posledních Rožmberků* (nakladatelství Lidové noviny),
- Z. Vybíral, *Paměti Pavla Korky z Korkyně*
- J. Hrdlička, *Víra a moc. Politika, komunikace a protireformace v předmoderním městě (Jindřichův Hradec 1590-1630)*
- V. Bok – A. Kubíková, *Cestovní deník mladých princů z Eggenberku (1660-1663)*
- J. Dibelka, *Mravnostní kriminalita na třeboňském panství*
- R. Smíšek, *Deník Ferdinanda ze Schwarzenberku*
- M. Ryantová, *Hospodaření na panství Vysoký Chlumec*

- J. Grulich, *Migrace městského a vesnického obyvatelstva. Farnost České Budějovice 1750-1824*
- M. Novotný a kol., *Kronika jezuitské koleje v Jindřichově Hradci*
- J. Hrdlička – P. Král, *Kopíáře Viléma Slavaty*
- V. Bůžek – Z. Vybíral, biografie Ferdinanda I.
- V. Bůžek – O. Jakubec – P. Král, biograficky pojaté portréty vybraných renesančních velmožů v kontextu kulturních dějin jejich sídel
- J. Hrdlička, kostel sv. Jakuba v Jihlavě jako místo prezentace paměti jihlavských měšťanských rodin
- P. Fidler, barokní architektura v podunajské oblasti
- P. Marek, biografie Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic

C. Kvalifikační práce (disertační a habilitační s možností publikování ve formě monografie)

▪ Disertační práce

- V. Grubhoffer, obraz smrti a pohřebních rituálů a jejich proměna od poloviny 18. do poloviny 19. století
- Z. Duda, proměny teoretického náboženského diskursu v osvícenské době

▪ Habilitační práce

- I. Cerman, proměny šlechtické kultury v 18. století
- P. Hlaváček, proměny konfesijní identity měšťanské společnosti severozápadních Čech v předbělohorské době
- P. Král, sňatek a manželství ve šlechtickém prostředí v českém raném novověku
- P. Marek, komunikace šlechticů mezi Prahou a Madridem v 16. a 17. století
- Z. Vybíral, obraz protiturecké obrany Uher v 16. století v myšlení českých účastníků

D. Edice

- zprávy o rozvržení mocenských stran na dvoře Karla VI. od Jana Františka Černína (1722) a Ferdinanda Bonaventury Harracha (1733), I. Cerman
- edice kroniky jezuitské koleje v Jindřichově Hradci, M. Novotný a kolektiv
- edice pramenů k průběhu rekatolizace na panství Vysoký Chlumec, M. Ryantová
- edice německého a francouzského deníku Ferdinanda ze Schwarzenberku (1686-1688,

1696-1697), R. Smíšek

- edice deníku Jana Adolfa ze Schwarzenberku z roku 1657, R. Smíšek

E. Syntetické a analytické studie

Jednotliví členové řešitelského týmu budou výsledky své práce popsané výše průběžně publikovat na stránkách zahraničních i domácích odborných časopisů tak, jak to činili i v předchozích letech řešení výzkumného záměru.

- proměna obrazu panovníka od 16. do 18. století, V. Bůžek – I. Cerman – R. Smíšek
- vesniční rychtáři v raném novověku, J. Dibelka
- barokní zázraky v Českých Budějovicích a Klatovech, M. Gaži
- české církevní dějiny raného novověku v posledním dvacetiletí, Z. Duda – M. Novotný – M. Ryantová
- ilegální migrace a útekové strategie venkovského obyvatelstva, J. Grulich
- šlechtická konfesionalizace vrchnostenských měst, J. Hrdlička
- volby a obnovování městských rad v raně novověkých městech, J. Hrdlička
- rozluka manželství v raném novověku, P. Král
- gender a maskulinita v raném novověku, P. Král
- Řád zlatého rouna a další řády habsburského katolického světa, P. Marek
- katolické osvěcenství a počátky teologického studia v Českých Budějovicích, M. Novotný
- kacíři na vysokochlumeckém panství v první polovině 17. století, M. Ryantová
- faráři na vysokochlumeckém panství v 17. a 18. století, M. Ryantová
- korunovační cesta a korunovace Ferdinanda IV. českým králem očima Maxmiliána II. z Ditrichštejna, R. Smíšek
- obraz „španělského hofštátu“ Markéty Terezy Španělské v očích šlechty z českých a rakouských zemí, R. Smíšek
- slavnostní vjezd císařského vyslance Antonína Floriána z Lichtenštejnu do Říma roku 1691, R. Smíšek
- vztah měšťanské společnosti a osmanského nebezpečí, Z. Vybíral